

Voor samenwerkingspartners, netwerkpartners, beleidsmakers en de politiek

LEERRECHT

voor ieder kind

Waarom onderwijs -naast zorg- onmisbaar is
voor kinderen met een ernstige meervoudige beperking

*Steun
onze oproep!*

onderwijsgroep

Buitengewoon

psw

 adelante
haal het beste uit jezelf

Leerrecht voor ieder kind

Inleiding

Elk kind heeft recht op onderwijs en ontwikkeling. Dat geldt óók voor kinderen met een ernstige meervoudige beperking (EMB). Toch is onderwijs voor deze kinderen in Nederland nog lang niet vanzelfsprekend.

Op de scholen Heikei en Ulingshof van Onderwijsgroep Buitengewoon werken onderwijs (Onderwijsgroep Buitengewoon), zorg (PSW) en revalidatie (Adelante) intensief samen. Hierdoor krijgen EMB-leerlingen de kans zich te ontwikkelen, zich beter te uiten en actiever deel te nemen aan het leven thuis en in de samenleving.

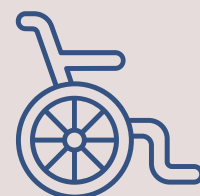
In de praktijk lopen scholen, ouders en zorgpartners echter tegen hardnekkige knelpunten in wet- en regelgeving aan. Deze publieksversie van het position paper 'Leerrecht voor ieder kind' laat zien waar het wringt én wat nodig is om het leerrecht van EMB-leerlingen structureel te borgen.

Wie zijn EMB-leerlingen?

EMB staat voor Ernstige Meervoudige Beperking. Het gaat om kinderen met:

- een ernstige verstandelijke beperking,
- vaak in combinatie met lichamelijke beperkingen,
- en bijkomende medische of sensorische problematiek.

Veel EMB-leerlingen kunnen niet praten, zijn afhankelijk van hulpmiddelen of rolstoelen en hebben intensieve zorg nodig. Tegelijkertijd zijn het, net als alle andere kinderen, unieke individuen met mogelijkheden, interesses en ontwikkelingspotentieel.

Waarom onderwijs, naast zorg, onmisbaar is.

“ZORG is gericht op het welzijn van vandaag.

ONDERWIJS is gericht op de ontwikkeling van morgen.”

Door onderwijs toe te voegen aan zorg:

- leren EMB-leerlingen zich beter te uiten,
- ontwikkelen zij meer zelfstandigheid,
- krijgen zij meer regie over hun eigen leven,
- neemt hun kwaliteit van leven aantoonbaar toe.

Ook de maatschappij profiteert. Goed onderwijs kan leiden tot minder intensieve zorg op latere leeftijd en tot passende uitstroom naar (arbeidsmatige) dagbesteding.

Wat gaat er nu mis? De belangrijkste knelpunten

1 Ongelijke toegang tot onderwijs

Of een EMB-leerling onderwijs krijgt, hangt nu sterk af van de regio waarin hij of zij woont. Samenwerkingsverbanden hanteren namelijk eigen gestelde normen voor het toelaten van EMB-leerlingen tot onderwijs. Dit leidt tot kansenongelijkheid en staat haaks op het leerrecht.

2 Bekostiging via samenwerkingsverbanden knelt

De financiering voor EMB-leerlingen loopt via middelen die niet zijn meegestegen met het aantal EMB-leerlingen. Hierdoor ontstaan binnen Samenwerkingsverbanden lastige keuzes, waarbij EMB-leerlingen soms geen toelaatbaarheidsverklaring krijgen.

3 Gescheiden financiering van onderwijs en zorg

Onderwijs en zorg worden gefinancierd vanuit verschillende wetten en loketten. Dit zorgt voor veel bureaucratie, administratieve lasten en onzekerheid voor ouders en scholen.

4 Onzekerheid door tijdelijke regelingen

De Experimenteerregeling Onderwijszorgarrangementen loopt af in 2028. Door gebrek aan duidelijkheid durven scholen en zorgorganisaties niet te investeren, wat leidt tot wachtlijsten en kinderen die thuiszitten.

Wat is er nodig? Onze standpunten

Wij pleiten voor structurele oplossingen:

- **Onderwijs als recht, niet als gunst**
Het recht op onderwijs voor EMB leerlingen mag niet afhangen van regionale besluiten.
- **Landelijke criteria en rechtstreekse bekostiging**
EMB-leerlingen die voldoen aan landelijke criteria moeten rechtstreeks worden bekostigd, buiten het samenwerkingsverband om.
- **Ontschotting tussen onderwijs en zorg**
Eén landelijke instantie moet onderwijs- en zorgbekostiging toekennen, met ruimte om middelen gezamenlijk in te zetten.
- **Eén plan, één systeem**
Onderwijs, zorg en revalidatie moeten kunnen werken met één gezamenlijk ontwikkel- en verantwoordingsstelsel.
- **Duidelijkheid en continuïteit**
Geef voor 1 januari 2027 duidelijkheid over het vervolg van de experimenteerregeling en garandeer dat ingezette onderwijstrajecten doorlopen tot 18 jaar.
- **Meer kennis en bevoegdheid**
Vergroot de aandacht voor EMB in hbo-opleidingen en verruim de mogelijkheden voor bevoegde professionals.

Onze oproep

Kinderen met een ernstige meervoudige beperking hebben net zo goed recht op onderwijs en ontwikkeling als ieder ander kind. Dat vraagt om durf, visie en samenhang in beleid. Wij roepen partners, beleidsmakers en politiek op om zich in te zetten voor:

- Rechtstreekse bekostiging van EMB-leerlingen
- Betere aansluiting van wet- en regelgeving op de praktijk
- Ontschotting tussen onderwijs en zorg

Alleen dan maken we leerrecht voor ieder kind werkelijkheid.

Wilt u zich, net als wij, sterk maken voor onderwijs aan EMB-leerlingen, of wilt u het gesprek met ons aangaan? Neem dan contact met ons op via info@ogbuitengewoon.nl.

Samen staan we buitengewoon sterk!

Meer weten?

[Bekijk hier onze webpagina](#). U vindt hier o.a. het volledige position paper en de bijzondere video over Matteo (11 jaar).